

QORTI TAL-APPELL

(KOMPETENZA INFERJURI)

(TRIBUNAL TA' REVIZJONI TAL-AMBJENT U L-IPPJANAR)

S.T.O. PRIM IMHALLEF MARK CHETCUTI

Illum L-Erbgha, 26 ta' Marzu, 2025

Numru 16

Appell Nru. 83/2024

Ryan Farrugia

vs

L-Awtorita' tal-Ippjanar

Il-Qorti,

Rat ir-rikors tal-appell ta' Ryan Farrugia tad-19 ta' Dicembru 2024 mid-decizjoni tat-Tribunal ta' Revizjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar tat-3 ta' Dicembru 2024 li biha laqa' in parti l-appell tal-applikant izda ikkonferma r-rifut ta' PA2716/19 'construction of six stables and ancillary facilities including paddocks, manure clamp, reservoir, cesspit, boundary walls, gate and landscaping scheme', f'Has Zebbug;

Rat ir-risposta tal-Awtorita li ssottomettiet li l-appell għandu jigi michud;

Rat l-atti kollha u semghet lid-difensuri tal-partijiet;

Rat id-decizjoni tat-Tribunal li tghid hekk fil-parti rilevanti ghal dan l-appell :

L-access ghas-sit

Din hija l-kwistjoni ewlenija li tirrigwarda l-principju tal-izvilupp tal-istallel fuq is-sit odjern. Dwar din il-kwistjoni l-appellant jisottolinea li l-passagg formanti parti mill-applikazzjoni huwa dak approvat bil-permess PA 9004/17 u li t-Tribunal kien diga esprima ruhu fuq dan ilpassagg.

Illi fl-ewwel lok huwa pertinenti dak indikat fid-decizjoni tal-appell precedenti numru 54/20 li giet mogtija mit-Tribunal kif diversament kompost, fejn ghal dak li jirrigwarda l-access gie meqjus is-segwenti:

"Illi ghalkemm fl-evalwazzjoni tagħha l-Awtorita qajmet thassib fir-rigward tal-passagg li jipprovd access għas-sit li huwa necessarju skont ir-rekwiziti tal-Policy 5.2, hekk kif gie ndikat u argumentat mill-appellant, fil-hrug tal-permess PA09004/17 fuq is-sit adjacenti pozizzjonat man-naha tal-Grigal tas-sit odjern l-Awtorita ma' sabet l-ebda oggezzjoni għal dan l-istess passagg li jghaddi minn quddiem is-sit tieghu. Fl-imsemmi kaz l-Awtorita ndikat li "The Architect sent correspondence of promise of sale for site in question, wherein it was stated that right of passage shall be granted to access the site in question through fields belonging to third parties who signed the said document, and such passage shall be left free and not impeded by any gate." u l-passagg gie ndikat fuq il-pjanta approvata a fol 50B flinkartament tal-PA09004/17. It-Tribunal għaldaqstant huwa tal-fehma l-Awtorita għandha tikkunsidra mill-għid il-kwistjoni tal-passagg fl-isfond ta' dak ikkunsidrat u approvat fil-PA09004/17, dan sabiex jigi assigurat li jkun hemm trattament ugħali.

[...]

Illi għaladbarba l-emendi sottomessi jindirizzaw it-thassib imqajjem fir-rigward tal-iskala talistrutturi tal-istallel, u l-kwistjoni tal-passagg li jipprovd access għas-sit odjern għandha tigi misharrga ulterjorment in vista tal-hrug tal-permess PA09004/17 fuq is-sit adjacenti, dan it-Tribunal qed jilqa b'mod limitat l-appell imressqa billi jirrimanda l-applikazzjoni lura quddiem l-Awtorita` tal-Ippjanar. Dan sabiex ikun hemm kunsidrazzjoni ulterjuri ta' dan ilpassagg u jsiru l-konsultazzjonijiet necessarji mal-AAC. Barra minn hekk, għaladbarba l-applikazzjoni qed tigi rimandata lura quddiem l-Awtorita sabiex tigi kkunsidrata mill-għid il-proposta emendata, it-twaqqiegh tal-hajt tas-sejjiegh jigi kkunsidrat ulterjorment u jintalbu u jsiru tibdiliet meqjusin necessarji sabiex thassib jigi ndirizzat."

Illi mis-suespost jirrizulta li dak li gie meqjus fid-decizjoni precedenti (appell numru 54/20) huwa li fil-hrug tal-permess PA 9004/17, l-Awtorita ma sabet ebda oggezzjoni għal passagg li jghaddi minn quddiem is-sit tal-appellant, u b'hekk gie deciz li l-Awtorita għandha tikkunsidra mill-għid il-kwistjoni tal-passagg fl-isfond ta' dak ikkunsidrat u approvat fl-imsemmi permess PA9004/17.

Illi sussegwenti għal din id-decizjoni tal-appell precedenti 54/20, jirrizulta li l-Awtorita pprocessat mill-għid l-applikazzjoni odjerna, u evalwat il-proposta mill-għid permezz tal-case officer report a fol 140a. Illi f'dan ir-rapport saret l-analizi segwenti fuq il-kwistjoni tal-access:

"The Directorate notes that permission PA9004/17 approved the construction of greenhouses on the adjacent site located due north of the site in question. Section 4.8.4 of the DPA report in PA9004/17 makes reference to the site access, stating that as per a promise of sale submitted by architect, a right of passage shall be granted through third party fields to access the site in question.

In this regard, the Directorate wishes to point out that the current proposal and that relative to PA9004/17 are different since the former proposes the construction of stables while the latter approved the installation of greenhouses. Policy 5.2 of the RPDG, 2014 specifically states that the site where the stables are being proposed should be served by an existing road network and that the vehicular access to the site is appropriately located. Policy 2.6 regulating greenhouses does not stipulate such a requirement. The reference to a 'right of passage' in PA9004/17 signifies an informal track passing through arable fields to provide access to farmers who have no direct access to their land from the country road. In this case, having a right of access through third party fields satisfy the requirement of policy 5.2 for a vehicular access.

Additionally, comparison of site aerial photos indicates that this access was created after the year 2018 without a development permission. In minute 43, the Enforcement Officer confirmed that this temporary passageway was created in order to ease access for construction vehicles to pass through. Although the passageway was shown in approved drawing PA9004/17/50B, this was not part of the approved development.

In light of the above issues, reason for refusal 1 is still valid."

Illi mis-suespost jirrizulta li l-Awtorita tishaq li d-dritt ta' passagg indikat fil-permess PA 9004/17 ifisser passagg informali li jghaddi mir-raba, u li l-ufficjal tal-infurzar fi hdan l-Awtorita kkonferma li l-passagg temporanju li gie kkrejat huwa sabiex jigi ffacilitat l-access ghal vetturi ta' kostruzzjoni, u li dan ma' jiffurmax parti mill-permess approvat.

It-Tribunal ha konjizzjoni tal-permess PA 9004/17 fejn setgha josserva li filwaqt li l-passagg gie ndikat fuq il-pjanta approvata a fol 50B, dan mhux inkluż bhala parti mis-sit kif indikat fuq is-site plan approvata a fol 1a. B'hekk filwaqt li fir-ritratti esebiti fir-rapport tekniku tal-Perit Ellul huwa evidenti li jezisti passagg tal-konkos li jwassal għas-sit adjacenti kopert bil-permess PA 9004/17, huwa daqstant iehor evidenti li l-imsemmi passagg ma' jiffurmax parti minn dan il-permess,

It-Tribunal dwar in-natura temporanja tal-access li dwar titkellem l-Awtorita, josserva li huma wkoll ta' relevanza t-tipi diversi ta' passaggi elenkti fil-paragrafu 1.2.7 tal-RPDG2014, fejn hemm indikat is-segwenti:

"The countryside is characterised by various types of country pathways. In the context of Policy 1.2I, the term 'country pathway' must be interpreted in a very broad sense to include:
rights of way: these are informal tracks, normally unsurfaced, passing through arable fields and provide access to farmers or land managers having no direct access to their land from country roads/lanes,"

Illi huwa wkoll ta' relevanza dak li hemm indikat fil-Policy 2.10 tal-istess linja gwida, fejn din il-policy tirrigwarda fuq Access to arable farm holdings u titkellem fuq "Temporary vehicular access for tillage of soil by agricultural machinery, does not require the creation of a dedicated access route.". Illi filwaqt li l-passagg li jidher fir-ritratti esebiti fir-rapport tekniku tal-Perit Ennio Ellul juru li l-passagg ezistenti m'huiwex it-tip ta' passaggi imsemmija fis-suespost, jibqa l-fatt li l-imsemmi passagg mhux formanti mill-permess PA 9004/17 ghaliex dan ma jiffurmax parti mis-sit indikat fuq is-site plan approvata a fol 1a.

Barra minn hekk, bid-dikjarazzjoni tal-ufficjal tal-infurzar, li gie riaffermata fir-risposta tal-Awtorita, l-imsemmi passagg huwa temporanju u b'hekk ma' jistax jitqies bhala adekwat sabiex iservi l-istalel proposti fl-applikazzjoni odjerna. In konsegwenza jirrizulta li s-sit odjern m'għandux access adekwat mit-triq hekk kif mitlub bil-Policy 5.2.

Għal dawn il-motivi, it-Tribunal jichad il-parti tal-aggravju rigwardanti l-access għas-sit.

Ikkunsidrat

L-aggravji tal-appellant huma s-segwenti:

1. It-Tribunal għamel zball ta' ligi meta fid-decizjoni precedenti għal din (Appell 54/20) bagħat l-atti lura lill-Kummissjoni biex terga' tiddeċiedi l-kaz minhabba l-kwistjoni tal-passagg fl-isfond tal-permess approvat PA9004/17 sabiex jigi assigurat trattament ugħalli meta f'din id-decizjoni issa qed īghid li l-passagg ma jiffurmax parti mill-permess PA9004/17. Il-pjanta 10a fil-permess PA9004/14 turi l-passagg bhala 'approved development' u mkien ma jghid li hu passagg temporanju;
2. Id-decide mhix cara ghax filwaqt li t-Tribunal laqa' limitatament l-appell mingħajr ma jghid liema aggravji qed jintlaqgħu fl-istess waqt cahad l-appell ghax 'the proposed stable complex runs counter to the provisions of policy 5.2 of RPDG2014 since there is no direct vehicular access to the site' meta ma kellux vires jirrifjuta permess għal ragunijiet differenti.

It-tieni aggravju

Dan l-aggravju mhux fejjiedi. Hu car mill-kunsiderazzjonijiet tat-Tribunal li wassluh għad-decide kif magħmula illi t-Tribunal laqa' l-aggravju tal-appell dwar il-kobor u l-materjal uzat ghall-izvilupp u cahad l-aggravju dwar l-access għas-sit u billi dan kien punt sostanzjali ghall-approvazzjoni tal-izvilupp cahad l-appell u ikkonferma l-ewwel parti tar-raguni ta' rifjut tal-Kummissjoni li kienet tghid testwalment dak riprodott fid-decide tat-Tribunal. Ma hemm xejn illogiku, inkonsistenti jew mhux car fid-decide tat-Tribunal.

L-aggravju hu michud.

L-ewwel aggravju

L-argument principali tal-appellant hu illi fl-ewwel decizjoni tieghu t-Tribunal ikkonferma li l-passagg li jagħti access għas-sit mertu tal-izvilupp kien wieħed approvat fil-permess 9004/17 għas-sit adjacenti u għalhekk dan kien jifforma fatt magħruf u accertat fil-konfront ta' din l-applikazzjoni u ma setax ibiddel fehmtu, tant li l-applikazzjoni kienet intbagħtet lura lil Kummissjoni biex jitqies dan u jkun hemm trattament ugwali fiz-zewg kazijiet.

L-appellant mhux preciz f'dak li jissottometti. Fl-ewwel decizjoni saret referenza għal konvenju fuq is-sit mertu tal-applikazzjoni 9004/17 fejn kull ma intqal kien li kien ser jingħata access għas-sit mertu ta' dik l-applikazzjoni minn ghelieqi ta' terzi u tali passagg ser jithalla liberu. Id-decizjoni tat-Tribunal b'referenza għas-sit mertu ta' dan l-appell kienet biex issir kunsiderazzjoni ulterjuri dwar dan il-passagg wara konsultazzjoni mal-AAC fl-isfond ta' trattament ugwali imma bl-ebda mod u anqas mill-pjanta approvata ma gie indikat xi passagg bhala parti mill-permess ta' zvilupp.

Ovvjament it-trattament ugwali jigi applikat għal sitwazzjoni simili. Fil-fatt is-sitwazzjonijiet mhux simili ghax filwaqt li l-permess 9004/17 kien għal greenhouses fejn il-policy 2.6 ma tagħmel ebda accenn għat-tip ta' access li għandu jkun hemm bzonn għal għoti tal-permess, fil-kaz tal-applikazzjoni prezenti il-policy 5.2 tal-RPDG2014 tesīgi ‘an existing road network and that vehicular access to the site is appropriately located’. Ir-referenza għal ‘right of passage’ fil-permess tal-2017 kienet

ghal wiehed miftiehem biex ighaddi minn go ghelieqi bhala access għall-greenhouses. F'dan is-sens għandu jitqies dak li qal id-Diretorat li l-passagg kien wiehed informali bhala access għal bdiewa fuq art li ma għandhomx access għaliha jekk mhux minn dan il-passagg. It-Tribunal fil-fatt isemmi li tali passagg hu dak kif indikat fil-paragrafu 1.2.7 tal-RPDG2014 li jagħti bhala interpretazzjoni ta' dritt ta' passagg fil-kampanja bhala 'informal tracks, normally unsurfaced, passing through arable fields and provide access to farmers having no direct access to the lane from country roads or lanes' u li l-policy 2.1 tħid li tali accessi ma għandhomx bżonn li jkollhom 'a dedicated access route' ghax huma wzati temporanġament għal makkinarju agrikolu biex ighaddu minnhom għal bzonnijiet agrikoli.

It-Tribunal filwaqt li qies li l-pjanta approvata a fol 1a ma jinkludix il-passagg bhala approvat fil-permess PA9004/17 qies ukoll li z-zewg zviluppi mhumiex simili u għal dan l-izvilupp kien jehtieg konsiderazzjoni specifika dwar l-access kif trid il-policy liema access ma jirrizultax.

Għalhekk l-aggravju ma jistax jigi milqugh.

Decide

Għal dawn ir-ragunijiet il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tichad l-appell ta' Ryan Farrugia u tikkonferma d-decizjoni tat-Tribunal ta' Revizjoni tal-Ambjent u l-Ippjanar tat-3 ta' Dicembru 2024. Spejjez kontra l-appellanti.

Mark Chetcuti

Prim Imħallef

Anne Xuereb

Deputat Registratur